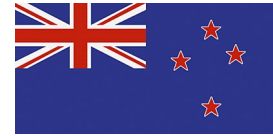

Souhrnná teritoriální informace:

Nový Zéland

Zastupitelský úřad 2. 6. 2023 3:48

Nový Zéland je souostrovím, ležícím 1600 km jihovýchodně od Austrálie. Skládá se ze dvou hlavních ostrovů (Severní a Jižní) a mnoha menších. Ostrovy patří mezi nejzajímavější oblasti světa díky své ojedinělé biodiverzitě. Pták kiwi, kterého lze nalézt pouze na Novém Zélandu, patří mezi národní symboly a je to také běžné oslovení pro Novozélandany.

Nový Zéland je konstituční monarchie s parlamentním vládním systémem, současná labouristická vláda vzešla z voleb v roce 2020, kdy obhájila mandát Labour Party z voleb v roce 2017. V lednu 2023 se stal premiérem Chris Hopkins, který vystřídal Jacindu Ardern.

Nový Zéland je druhou největší ekonomikou v Oceánii a na 52. místě ve světě. Hospodářství země zažilo po mírném propadu v období pandemie prudké oživení o 5,2% v roce 2021, zatímco v roce 2022 čelilo vzrůstající inflaci, nižší spotřebě domácností i státu nebo nižší dynamice exportu. Přesto ekonomický přírůstek dosáhl úrovně 2,4 %. Průměrná inflace dosáhla historických 7,17 % a centrální banka musela na konci roku přistoupit ke zvýšení úrokové míry na 4,25 % a v roce 2023 dokonce na 5,25 %. Běžný účet v roce 2022 doznal zápornou bilanci 8,1 % HDP, k čemuž přispěl deficit zahraničního obchodu ve výši 10,7 mld. USD (export vzrostl o 16,2 % a dovoz dokonce o 25,0 %). Otevření hranic pro turisty v 2. čtvrtletí přispělo ke zlepšení bilance. Nezaměstnanost se snížila na 3,4 %. Státní rozpočet hospodařil s deficitem 2,5 % HDP a zahraniční dluh činil 113,6 mld. USD, zatímco devizové rezervy 11,1 mld. USD na konci roku 2022. Výhled pro rok 2023 je ve znamení mírného růstu HDP na úrovni 1,4 %. Zvýšení úrokové míry sníží inflaci na 3,7 % s pozitivním trendem do budoucna až na 1,7 %. Nezaměstnanost mírně vzroste na 3,9 %, běžný účet skončí s deficitem 6,1 % HDP s výhledem střednědobého poklesu na 2 %. Deficit státního rozpočtu se sníží na 2,0 % HDP s cílem vlády dosáhnout vyrovnaného rozpočtu v roce 2027.

Zemědělství je významnou součástí hospodářství, mezi nejvýznamnější exportní komodity patří mléčné výrobky, maso a vlna. Současně vláda podporuje masivní nástup digitálních technologií i rozvoj turismu vč. studijního. V zemi žije 5,2 mil. obyvatel a HDP na osobu je přes 50 tis. USD v paritě kupní síly.

Základní údaje	
Hlavní město	Wellington
Počet obyvatel	5,20 mil.
Jazyk	angličtina/maorština
Náboženství	křesťanství (38 %)
Státní zřízení	konstituční monarchie
Hlava státu	král Karel III.
Hlava vlády	Chris Hipkins
Název měny	novozélandský dolar (NZD)
Cestování	
Časový posun	+ 10 hod. (letní), + 12 hod. (zimní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Tomáš Dub
Ekonomický úsek	Ing. Milan Vágner
Konzulární úsek	JUDr. Zuzana Slováková, Ph.D.
CzechTrade	Mgr. Alice Fibigrová
Czechinvest	
Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	245,43
Hospodářský růst (%)	2,40
Inflace (%)	7,17
Nezaměstnanost (%)	3,40

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název země je New Zealand, maorsky Aotearoa. Nový Zéland je konstituční monarchie s parlamentním vládním systémem a má nepsanou ústavu. Hlavou státu je v současnosti král Karel III. Zástupkyní krále na Novém Zélandu je generální guvernérka, Dame Cindy Kiro, která složila přísahu 21.9.2021. Volby do jediné, 120-ti členné komory Parlamentu, se konají každé 3 roky. Smíšený volební systém kombinuje volby v regionech s poměrným zastoupením. V 53. parlamentu je zastoupeno pět parlamentních stran: Strana ACT, Strana zelených, Strana práce, Národní strana a Te Paati Māori. Novozélandská labouristická strana má většinu (65 křesel), Strana zelených Aotearoa / Nový Zéland 10 křesel, opoziční Národní strana 33 křesel. Strana ACT má 10 křesel, Te Paati Māori 2. Mezi politická témata patří diskriminace maorských a dalších menšinových populací, stejně jako zahraniční vliv v politice a školství. Současná vláda (Labour Party) vzešla z voleb v roce 2020, kdy obhájila své vítězství z roku 2017. Premiérku Jacindu Ardern, která byla ve funkci od roku 2017, nahradil v lednu 2023 premiér Chris Hipkins. Většinová vláda má dohodu o spolupráci s Green Party.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika Nového Zélandu (NZ) se orientuje primárně na vyspělé demokracie a rozvíjející se tichomořské ostrovní ekonomiky. Tichomořský region představuje pro zahraniční politiku NZ jednu z klíčových priorit, zejména oblast Polynésie a Melanésie. Potvrzuje to i první zahraniční cesta premiérky J. Ardern po zvolení v r. 2020, která směřovala na Fidži. NZ v r. 2020 poskytl pacifickým státům pomoc ve výši NZD 75 milionů na vakcinaci proti Covid-19. Pro období 2021-24 vláda schválila rozvojovou pomoc pro Tichomoří v objemu 1 804 mil. NZD. Mezi obecné priority zahraniční politiky NZ patří volný obchod, lidská práva a jaderné odzbrojení. Nejbližším partnerem NZ je Austrálie, kam směřovala první zahraniční cesta nového premiéra Chrise Hipkinse v únoru 2023. AUS je největší investor v zemi a druhý nejvýznamnější obchodní partner (po Číně). Historicky blízkou zemí je Spojené království. Nový Zéland je poměrně aktivní v multilaterální politice. V roce 2020 se NZ připojil k doposud největší obchodní dohodě o volném obchodu, tzv. RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership), podepsal dohodu DEPA (Digital Economy Partnership Agreement) s Chile a Singapurem a aktivně vystupoval v rámci WTO, APEC či PIF (Pacific Island Forum). S EU je před podpisem smlouva o volném obchodu FTA EU – New Zealand; k podpisu by mělo dojít v polovině roku 2023.

1.3 Obyvatelstvo

V březnu 2023 žilo na Novém Zélandu 5 199 100 obyvatel, což představuje nárůst o 1,6 % oproti minulému roku. Mužská populace činila 2 583 100 a ženská populace 2 616 000 osob. Hustota osídlení činí 18 obyvatel na km². Kolem 86,4 % obyvatelstva na Novém Zélandu žije v městských aglomeracích, přičemž polovina obyvatelstva žije ve čtyřech největších městech NZ (Auckland, Hamilton, Wellington a Christchurch). 77 % obyvatelstva žije na Severním ostrově NZ, 23 % na Jižním. Největší podíl obyvatelstva tvoří přistěhovalci evropského původu (70,2 %), původní obyvatelé Maoři (16,5 %) a přistěhovalci asijského původu (15,1 %). Průměrný věk je 38,0 let. Na Novém Zélandu se nejčastěji mluví pěti jazyky: angličtina, maorština, samojština, čínština a hindština. Kromě nejrozšířenější angličtiny patří mezi oficiální jazyky i maorština a novozélandská znaková řeč. Každý obyvatel Nového Zélandu má právo použít i tyto dva jazyky v jakémkoliv právním řízení. V roce 2020 se ke křesťanské víře na Novém Zélandu hlásilo 37,4 % obyvatelstva (z toho 15,4 % protestanté, 10,1 % katolíci a 11,9 % ostatní křesťanské skupiny). Téměř polovina obyvatelstva (48,6 %) podle sčítání lidu v roce 2018 nevyznává žádnou víru, poprvé tak tato skupina předčila křesťanskou populaci Nového Zélandu. Rovněž se zvyšuje podíl obyvatelstva vyznávající menšinová náboženství jako hinduismus (2,7 %), maorská náboženství (1,3 %), islám (1,3 %) a buddhismus (1,1 %).

2 Ekonomie

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Nový Zéland je druhou největší ekonomikou v Oceánii a na 52. místě ve světě. Hospodářství země zažilo po mírném propadu v období pandemie prudké oživení o 5,2% v roce 2021, zatímco v roce 2022 čelilo vzrůstající inflaci, nižší spotřebě domácností i státu nebo nižší dynamice exportu. Přesto ekonomický přírůstek dosáhl úrovně 2,4%. Průměrná inflace dosáhla historických 7,2 % a centrální banka musela přistoupit ke zvýšení úrokové míry na 4,25 % na konci roku a v květnu 2023 dokonce na 5,50 %. Běžný účet v roce 2022 doznal zápornou bilanci 8,1 % HDP, k čemuž přispěl deficit zahraničního obchodu ve výši 10,7 mld. USD (export vzrostl o 16,2 % a dovoz dokonce o 25,0 %). Otevření hranic pro turisty v 2. čtvrtletí přispělo ke zlepšení bilance. Nezaměstnanost se snížila na 3,4 %. Státní rozpočet hospodařil s deficitem 2,5 % HDP a zahraniční dluh činil 113,6 mld. USD. Výhled pro rok 2023 je ve znamení mírného růstu HDP na úrovni 1,4 %. Zvýšení úrokové míry sníží inflaci na 3,7 % s pozitivním trendem do budoucna až na 1,7 %. Nezaměstnanost mírně vzroste na 3,9 %, běžný účet skončí s deficitem 6,1 % HDP s výhledem střednědobého poklesu na 2 %. Deficit státního rozpočtu se sníží na 2,0 % HDP s cílem vlády dosáhnout vyrovnaného rozpočtu v roce 2027.

Zemědělství je významnou součástí hospodářství, mezi nejvýznamnější exportní komodity patří mléčné výrobky, maso a vlna. Současně vláda podporuje masivní nástup digitálních technologií i rozvoj turismu vč. studijního. Podle posledních údajů se na tvorbě HDP podílí zemědělství 8 %, průmysl vč. stavebnictví 17 % a služby 75 %. V zemi žije 5,2 mil. obyvatel a HDP na osobu je přes 50 tis. USD v paritě kupní síly.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-0,91	5,62	2,40	1,40	3,00
HDP/obyv. (USD/PPP)	45 230,00	46 690,00	50 530,00	52 810,00	54 930,00
Inflace (%)	1,72	3,94	7,17	3,70	1,90
Nezaměstnanost (%)	4,60	3,75	3,40	3,90	3,80
Export zboží (mld. USD)	38,92	44,76	47,90	47,99	51,27
Import zboží (mld. USD)	37,15	49,86	56,68	55,37	57,56
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	1,85	-4,28	-7,87	-6,49	-5,35
Průmyslová produkce (% změna)	-4,16	3,67	-6,10	-1,10	5,90
Populace (mil.)	5,06	5,13	5,19	5,23	5,27
Konkurenceschopnost	22/63	20/64	31/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	0	0	0	0	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD, StatNZ

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Státní rozpočet se zpravidla schvaluje v květnu. Finanční rok trvá od 1.7. do 30.6. Deficit rozpočtu za finanční rok 2020-2021 dosáhl výše 1,3 % HDP, v následujícím roce 2021-2022 se deficit zvýšil na 2,4 % HDP a v roce 2022-2023 je očekáván deficit na úrovni 2,0 %. V dalších letech je předpoklad postupného snížení až na 0,1 % HDP v roce 2026.

Rozpočet na rok 2023-2024 se zaměřuje především na zmírnění tlaku na životní náklady obyvatel a zároveň na investice do oblastí, které podpoří budoucí hospodářský růst. Současně řeší následky přírodních katastrof, jako jsou záplavy v Aucklandu a cyklon Gabrielle. Jedná se o vyčlenění značných finančních prostředků na vybudování odolnější infrastruktury, která bude lépe připravena na budoucí extrémní počasí. Některé konkrétní iniciativy v rozpočtu zahrnují:

- Snížení nebo odstranění vybraných výdajů pro rodiče, starší obyvatele, studenty a děti.
- Zlevnění péče o děti, aby se pomohlo zejména rodičům ve finanční tísní.
- Zrušení poplatků za léky na předpis, což sníží náklady na zdravotní péči.
- Výstavba energeticky úspornějších domů.
- Snížení nákladů na veřejnou dopravu pro mladé Novozélandčany, čemuž předcházelo snížení nákladů pro držitele průkazu Community Service Card.

Deficit běžného účtu dosáhl za rok 2020 (finanční rok 2019-2020) hodnoty 0,8 % HDP, zatímco v roce 2021 se již prohloubil na 5,8 % HDP a v roce 2022 deficit dosáhl dokonce 8,1 % HDP a v hodnotovém vyjádření 33,8 mld. NZD/19,8 mld. USD. V roce 2023 je očekáván deficit na úrovni 6,1 HDP a v dalších letech postupné snižování deficitu až na 2,2 % HDP v roce 2026.

Veřejný dluh NZ je podstatně nižší než v ostatních zemích světa. Veřejný dluh vzrostl z 28,4 % HDP v roce 2019 na 28,7 % v roce 2021 a 30,8 % v roce 2022, v hodnotovém vyjádření se jedná v tomto roce o částku 113,6 mld. USD. Splácení dluhu zůstane zvládnutelné díky silné poptávce investorů s rizikem dalšího růstu úrokové míry, což může splácení zkomplikovat. Devizové rezervy na konci roku 2022 činily 11,1 mld. USD.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,40
Veřejný dluh (% HDP)	30,80
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-19,76
Daně	2023
PO	28 %
FO	progresivní od 10,5 % do 39,0 %
DPH	15 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém je řízen centrální bankou (The Reserve Bank of NZ). Právně upravuje bankovní systém The Reserve Bank of New Zealand Act 1989 a The Banking Act 1982 a některé další zákony. Po deregulaci bankovního systému disponuje Nový Zéland vysoce vyspělým systémem bankovních a finančních služeb podporovaných nejnovějšími informačními technologiemi. Hlavní banky jsou napojeny na jednotný systém zpracování šeků (Interchange and Settlement Ltd.). Počet bank, které mohou na trhu operovat, není stanoven zákonem. Zahraniční banky mají rovné postavení vůči domácím a vůči jejich operacím neexistují žádné restriktce. Devizová kontrola byla zrušena kromě požadavku na licenci k vykonávání devizových operací. Devizový platební režim je volný. Na Novém Zélandu je registrováno celkem 17 bankovních ústavů, z toho pouze jedna banka je v držení novozélandského kapitálu. Dominantní jsou čtyři banky, a to Bank of New Zealand, ANZ Banking Group, Westpac a National Bank of New Zealand. První tři z nich jsou pod kontrolou australských peněžních ústavů, National Bank of NZ je kontrolována londýnskou bankou Lloyds. V červnu 2000 byla na NZ nově zaregistrována poslední banka z australské Big Four: Commonwealth Bank of Australia. Jako místní regionální banky v pozici spořitelen působí Auckland Savings Bank a Taranaki Savings Bank. Kromě bank působí na finančním trhu i další finanční společnosti a pojišťovny. Korespondenční styk s novozélandskými bankami udržuje zejména ČSOB (Bank of New Zealand, ANZ, National, Westpac) a další hlavní české banky. Burza cenných papírů se nachází v pěti městech a obchoduje s místními a zahraničními akciemi. Reserve Bank of New Zealand (RBNZ) zvýšila v květnu 2023 úrokovou sazbu (OCR) z 5,25 % na 5,50 %.

2.4 Daňový systém

Nový Zéland má třetí nejnižší daňovou povinnost v zemích OECD. Na Novém Zélandu existují dvě základní přímé daně, a to daň z příjmu společností (Corporate Tax) ve výši 28 % a daň z příjmu fyzických osob (Personal Income Tax). Neodvádí se příspěvky na sociální pojištění, neplatí se daň z kapitálového zisku ani daň z celkových mezd (payroll). Zboží a služby podléhají zdanění ve formě plošné nepřímé daně z přidané hodnoty GST (Goods and Services Tax) od 1.10.2010 navýšené z 12,5 na 15 %.

Alkoholické nápoje včetně piva, tabákové výrobky a pohonné hmoty pro automobily jsou dále zatíženy zvláštní 15 % spotřební daní (Excise Duty). Sazby spotřební daně z alkoholu se od 1. července 2023 pohybují v rozmezí od 53,170 centů za litr nápoje do 64,571 NZD za litr alkoholu v závislosti na druhu alkoholického výrobku.

Daň z příjmu fyzických osob je progresivní od 10,5 % do 39,0 %. V roce 2023 se daň z příjmů fyzických osob z příjmů do 14 000 NZD zdaňuje sazbou 10,5 %. Příjmy vyšší než 48 000 NZD jsou zdaněny 7 420 NZD, přičemž do 70 000 NZD je každý dolar zdaněn sazbou 30 %.

Oficiální fiskální rok, používaný v současné době i ve vládním výkaznictví, je na Novém Zélandu od 1. července do 30.června následujícího roku, velké množství privátních společností však používá finanční rok začínající 1. dubna a končící 31.března následujícího roku.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Český export do NZ, po propadu v roce 2020, se v roce 2021 vrátil na růstovou trajektorii a pozitivní trend pokračoval v roce 2022 s přírůstkem o 31 %. NZ je v českých statistikách ve vývozu na 59. místě. Nejúspěšnější českou vývozní komoditou zůstávají osobní vozy Škoda, kterých se v roce 2022 do NZ vyvezlo cca 5 tis. Český dovoz z NZ zaznamenal oproti vývozu snížené objemy až v roce 2021. V teritoriálním členění podle dovozu se NZ pohybuje na 86. místě. V roce 2022 dovoz vzrostl o 12 % a předstihl úroveň před pandemií. Krmivo a vlna jsou hlavní položky českého dovozu.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	2,30	2,50	2,00	2,67	3,49
Export do ČR (mld. CZK)	0,80	0,80	0,80	0,75	0,84
Saldo s ČR (mld. CZK)	-1,49	-1,71	-1,15	-1,92	-2,66

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	2 374,35	68,00
699	Výrobky z kovů základních j. n.	83,60	2,00
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	76,41	2,00
625	Pneumatiky pryžové a duše	73,82	2,00
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	66,05	2,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
081	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	171,84	20,54
268	Vlna, vlákna živočišná ostatní (vč. česanců vlněných)	168,79	20,17
098	Výrobky, přípravky jedlé j. n. (omáčky, kečup, ocet ap.)	99,19	11,85
012	Maso ostatní (ne hovězí) a vnitřnosti požitelné	60,54	7,23
011	Maso hovězí čerstvé, chlazené nebo zmrazené	41,75	4,99

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Podle NZ statistik export zboží do EU vzrostl v r. 2022 o 14,9 % a import o 9 %.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	4 686,80	5 100,00	4 194,20	5 471,60	6 256,80
Export do EU (mil. EUR)	2 505,50	2 322,70	2 302,00	2 301,90	2 810,70
Saldo s EU (mil. EUR)	2 181,20	2 777,30	1 892,10	3 169,70	-3 446,10

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

NZ zboží se nejvíce vyváží do: Číny, Austrálie, USA, Japonska, R. Korea. Současně největší dovozy jsou z Číny, Austrálie, USA, Japonska a Thajska.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	29 035,30	28 488,60	28 886,60	30 598,60	38 590,24
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	34 716,90	33 685,80	29 277,00	35 762,30	37 790,98
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	5 681,60	5 197,20	390,50	5 163,70	-799,26

Zdroj: EIU, Eurostat, StatNZ

3.2 Přímé zahraniční investice

Celkový objem přímých zahraničních investic (PZI) v NZ činil v roce 2020 91,5 mld. USD. V roce 2019 příliv PZI dosáhl 4,3 mld. USD, v roce 2020 došlo k mírnému poklesu na 4,2 mld. USD, v roce 2021 k nárůstu na 5,3 mld. USD a rok 2022 bude rekordní, kdy jen za 1. pololetí 2022 příliv PZI dosáhl 5,5 mld. USD.

Celkové PZI z EU v NZ činily v březnu 2022 5,87 mld. NZD, o rok dříve 5,33 mld. NZD. Státy EU k březnu 2022 neregistrovaly na svém území žádné investice z NZ, o rok dříve to bylo 31 mil. NZD.

NZ je tradičním dovozcem kapitálu, který napomáhá internacionalizaci hospodářství a konkurenceschopnosti země. Zahraniční investice jsou monitorovány úřadem OIO (Overseas Investment Office). Zahraniční subjekt (Overseas Person) musí obdržet souhlas k investici v následujících případech: nákup tzv. „citlivé půdy“, nákup obchodního majetku za více jak 100 mil. NZD, kvóty na rybolov. Uvedená omezení se nevztahují na cizince, kteří trvale žijí na Novém Zélandu, tzv. permanent residents. Zahraniční investice upravuje zákon a nařízení The Overseas Investment Pact and Regulations 2005. Od roku 2011 se úřad OIO řídí směrnicí ministra financí zejména ve vztahu k nákupu půdy. Konkrétní investiční pobídky neexistují. Nový Zéland se tradičně umísťuje v popředí celosvětových žebříčků konkurenceschopnosti a ekonomické svobody. Nový Zéland nabízí permanent residency pro investory nad 1,5 mil. NZD (znalosti angličtiny a min. pětiměsíční pobyt v roce) a nad 10 mil. NZD, kdy nutnost znalosti angličtiny odpadá a stačí, když stráví 44 dní ze tří let na Novém Zélandu. V 11/2018 vstoupil v platnost zákaz nákupu nemovitostí (Overseas Investment Amendment Bill) nerezidentním cizincům, vyjma občanů Austrálie a Singapuru.

ZÚ neregistruje žádné velké české investice v NZ.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Spolupráce NZ a EU se v současné době opírá o Dohodu o spolupráci (Partnership Agreement on Relations and Cooperation - PARC) mezi NZ a EU, která je v platnosti od roku 1999. NZ má s EU dále podepsané dohody o spolupráci v oblasti vědy a techniky z roku 2009.

Smlouva o volném obchodu FTA EU - Nový Zéland

Dne 30. června 2022 bylo oznámeno ukončení rozhovorů o komplexní obchodní dohodě (FTA EU – New Zealand), která zahrnuje řadu novinek ve spolupráci. Rozhovory o dohodě byly zahájeny v červnu 2018 a po 12 kolech jednání uzavřeny 30. června 2022. Podpis smlouvy se očekává v létě 2023. Očekává se, že po vstupu dohody v platnost vzroste vzájemný obchod až o 30 %, přičemž EU export má potenciál zaznamenat přírůstek až o 4,5 mld. EUR ročně. EU investice na Novém Zélandu mohou vzrůst dokonce o 80 %. Uzavření dohody znamená podle odhadu pro EU firmy roční úsporu až 140 mil. EUR na clech.

Smlouvy s ČR

Dne 26.10.2007 byla podepsána Smlouva o zamezení dvojímu zdanění (vstoupila v platnost v srpnu 2008).

Smlouva mezi Republikou československou a Spojeným královstvím Velké Británie a Irska o právní pomoci ve věcech občanských a obchodních, Londýn, 11.11.1924, č. 46/1936 Sb.

Smlouva mezi Republikou československou a Spojeným královstvím Velké Británie a Irska o vzájemném vydávání zločinců změněná Protokolem ze 4. června 1926, Londýn, 11.11.1924, č. 211/1926 Sb. a další.

Dodatková úmluva o civilním řízení soudním mezi Republikou československou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, Praha, 15.2.1935, č. 47/1936 Sb.

Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Nového Zélandu o vzájemném uvolnění i sekvestrovaných peněžních pohledávek (výměna nót 7.11. 1946, 30.7.a 8.8. 1947), Wellington, 8.8.1947, č.71/1948 Sb.

Reciproční prohlášení o částečném osvobození příjmů od zdanění sjednané výměnou nót (Československá socialistická republika – Nový Zéland), Wellington, 20.5.1969

Dohoda o programu pracovní dovolené, Praha, 11.11.2004

3.4 Rozvojová spolupráce

Nový Zéland je vysoce rozvinutý stát a jako takový nepřijímá žádnou rozvojovou pomoc. Je však stejně jako Austrálie regionálně významným poskytovatelem pomoci zejména do zemí asijsko-pacifického regionu. Dle strategického plánu "New Zealand Aid Programme" bylo v uplynulých letech v rámci zahraniční pomoci poskytnuto 60 % pacifickému regionu. Více informací o poskytované rozvojové pomoci lze nalézt na webové stránce: www.nzaid.govt.nz.

Vláda v roce 2018 oznámila, že oficiální rozvojová pomoc se v období do roku 2021-22 zvýší na 0,28 % HND. Tento cíl sice splnila, ale Nový Zéland není v souladu s mezinárodními závazky schopen dosáhnout poměru ODA k HND ve výši 0,7 %.

Vláda Nového Zélandu stanovuje celkový rozpočet mezinárodní rozvojové spolupráce na tříleté období a ministerstvo zahraničí rozděluje finanční prostředky do 5 skupin v rámci víceletých plánů. Nový Zéland poskytuje zpravidla ODA ve formě grantů. Prostředky mezinárodní rozvojové spolupráce na období od července 2021 do června 2024 byly původně vyčleněny v objemu 2,55 mld. NZD, ale po poslední revizi byly prostředky navýšeny na 3,01 mld. NZD v následujícím členění: rozvojová spolupráce v Tichomoří 1 804,38 mil. NZD, globální rozvojová spolupráce 403,62 mil. NZD, humanitární pomoc 176,58 mil. NZD, mnohostranné agentury a partnerství 434,36 mil. NZD, ostatní fondy 9,0 mil. NZD, nerozdělené prostředky 178,72 mil. NZD, fond pro financování opatření v oblasti klimatu 222,65 mil. NZD, strategický fond pro mezinárodní rozvoj (záporný zůstatek z důvodu zpoždění dodávek, ale očekává se, že do konce tříletého období bude opět vyrovnaný).

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Energetika

Novozélandská produkce elektřiny je z 82 % pokryta z obnovitelných zdrojů, z toho více než polovinu tvoří hydroelektrárny, zbytek pak větrné a geotermální elektrárny. V rámci boje proti klimatické změně vláda podporuje investice do obnovitelných zdrojů, dekarbonizace veřejné dopravy a odpadového hospodářství. Lze očekávat zájem o výstavbu nových vodních děl a osazení turbínami, zájem je taktéž o vodíkové technologie.

► Voda a životní prostředí

Novozélandská ekonomika po zákazu dovozu odpadu do ČLR z roku 2018 hledá nová řešení recyklace a zpracování odpadu. Vláda investuje do infrastrukturních projektů na recyklaci (včetně analýzy možnosti zavedení systému vratných lahví) a do snížení emisí z organických materiálů a hydrofluorokarbonátů. Potenciál se naskytá i ve zpracování e-odpadu – Nový Zéland ho vyprodukuje 80 000 tun ročně, ale zrecykluje pouhých 2 %. Nová opatření vlády mají omezit znečišťování vody v důsledku extenzivní zemědělské výroby.

► Zemědělství a potravinářství

Význam zemědělství pro Nový Zéland podtrhuje skutečnost, že se na tvorbě HDP podílí více než 5 %. Největším bohatstvím Nového Zélandu je úrodná zemědělská půda a celoročně mírné podnebí vhodné pro pastevectví. Nový Zéland je významným světovým producentem a vývozcem mléka a mléčných výrobků, hovězího a skopového masa, ovoce a vlny. Dalším důležitým sektorem je sadařství (kiwi, jablka) a vinařství, rybolov a lesnictví. Nový Zéland chce vyvážet více zpracovaných výrobků s přidanou hodnotou – potenciál má proto vývoz českých zemědělských a lesnických strojů a linek do zpracovatelského průmyslu.

► Stavebnictví

Stavebnictví se na tvorbě HDP Nového Zélandu podílí téměř 7 % a zaměstnává desetinu práceschopného obyvatelstva. Budovy na Novém Zélandě jsou obecně na kvalitativně nižší úrovni než v EU. Dlouhodobou snahou vlády je zajistit populaci dostatek kvalitního, zatepleného a voděodolného bydlení. Situaci komplikuje krize na nemovitostním trhu, očekává se ale, že výstavba bytů bude akcelarovat. Vítána mohou být ekologická, energeticky úsporná a kvalitní smart-buildings zařízení, inovativní inženýrská stavební řešení, moderní povrchové a stavební materiály a úpravy. Další příležitostí pro české firmy jsou výrobky sklářského průmyslu v podobě velkoplošných a speciálních provedení pro stavbu moderních domů nebo vnitřní umělecké vybavení.

► Zdravotnictví a farmacie

Výdaje na zdravotnictví v Novém Zélandu tvoří zhruba 7 % HDP. Místní zdravotnictví prochází zásadní reformou s cílem dokončit centrální národní zdravotní systém. Centralizaci provází digitalizace, vláda investuje 6,1 mld. CZK do zabezpečení datové a digitální infrastruktury a zároveň nové národní informační platformy Hira. Prioritou jsou zabezpečení a úschova dat. Vzhledem k aktivním vazbám na další tichomořské ostrovy je NZ často považován za „odrazový můstek“ do Tichomoří - lze předpokládat, že zejména v případě produktů zdravotní péče bude možné tento potenciál využít. Předpokládat lze zájem o zdravotnická zařízení a materiál, včetně nemocničních lůžek a dalšího nemocničního vybavení.

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Novozélandská vláda připravuje desetiletý plán transformace a zavádění digitálních technologií, místní municipality jsou aktivní v implementaci chytrých řešení ve městech. Sektor patří mezi největší exportní odvětví země s roční produkcí okolo 9 mld. NZD. Pro české poskytovatele smart řešení může být výhodná provázanost s AUS asociacemi. NZ dlouhodobě věnuje nemalé prostředky do rozvoje digitalizace a ICT ve veřejné správě - žádané mohou být digitální školící/poradenské programy, IT systémy ve zdravotnictví a řešení a programy kybernetické bezpečnosti.

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělání

Dynamický a inovativní ekosystém výzkumu, vývoje a inovací na Novém Zélandu hraje zásadní roli při podpoře ekonomického růstu, zvyšování produktivity a řešení společenských výzev. Výzkumně-vývojová infrastruktura je podporována kombinací vládních, akademických a soukromých organizací, které spolupracují na podpoře inovací v různých prioritních sektorech, kam patří především zemědělství, zdravotnictví, ICT, čisté energie, pokročilé průmyslové výroby, odolnosti vůči přírodním katastrofám a kosmické technologie. Přes značnou podporu státu jsou na výzkum a vývoj vyčleněny ročně prostředky v objemu 0,9 % HDP, a země tak silně zaostává za průměrem zemí OECD.

SOUHRNNÁ TERITORIÁLNÍ INFORMACE - NOVÝ ZÉLAND

Podrobnější informace k jednotlivým oborům najdete na odkazu MOP Nový Zéland.: <https://publi.cz/books/1901/index.html#nz>

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Společenský a obchodní styk je určován anglosaskými zvyklostmi, což vychází z převážně evropského, resp. britského původu obyvatel. Předpokládá se velmi dobrá znalost anglického jazyka a všeobecných reálií oblasti. Obvyklé je oslovování křestním jménem.

4.2 Oslovení

Networking a osobní setkání jsou základem obchodního světa na Novém Zélandu. Ideální příležitost tak představuje účast na veletrhu. V osobním kontaktu je obvyklé po seznámení se přejít na oslovení křestním jménem.

4.3 Obchodní schůzka

Naplánování schůzky nejméně týden předem se považuje za běžnou praxi. Obchodní schůzky je bezpodmínečně nutné sjednat telefonicky/emailem předem v pracovní době, která je od pondělí do pátku od 9:00 do 17:00. Když sami navrhnete čas schůzky, je na místě se zeptat svého kontaktu, zda jim čas schůzky vyhovuje, a pokud ne, dovolte jim navrhnout lepší alternativu. Plánování schůzek během prosince až ledna se nedoporučuje vzhledem k letním prázdninám a dovoleným. Novozélandští partneři jsou známi svou solidností. Nový Zéland je zemí s prakticky neexistující korupcí. Při prvním osobním styku je cizinec mnohdy překvapen specifickou výslovností anglického jazyka. Návštěvník NZ bývá často konfrontován s maorskou kulturou a lze doporučit se s problematikou maorského obyvatelstva seznámit. Základní znalost problematiky bývá výhodou i při obchodním jednání. Hlavními rysy obchodního jednání jsou dochvilnost, konkrétnost, přímočarost a plnění dohodnutých závěrů, které je obvyklé písemně potvrdit. Potrpí si též na rychlý telekomunikační styk, takže nepružnost, opožděné reakce či neplnění příslibu mohou vést až ke ztrátě důvěry a zakázky. Jednání ve městech mohou být odlišná než v regionech, kde jednání mohou být více konzervativní. I přes neformální způsob a přátelský průběh obchodních jednání se při oficiálním setkání vyžaduje společenské oblečení (tmavý oblek). Při prvním obchodním jednání by neměl být nabízen alkohol. Přinášení dárků na schůzky se nepovažuje za standardní postup. Určitě byste však měli přinést a nabídnout vizitku a také přijmout vizitku toho, s kým se setkáváte. Firmy na Novém Zélandu berou due diligence velmi vážně. Měli byste očekávat, že obchodní partneři vyhledají a prozkoumají Vaše podnikání a předpokládají, že uděláte totéž.

4.4 Komunikace

Očekává se plynulá komunikace v anglickém jazyce. Vzhledem k počtu imigrantů žijících na Novém Zélandu a značnému cestovnímu ruchu jsou bez problému přijímány akcenty a různě pokročilé úrovně angličtiny. V případě, že český obchodník nezvládá hovořit anglickým jazykem na plynulé komunikační úrovni, má problémy porozumět nebo nemá dostatečnou slovní zásobu k vyjádření obchodních záležitostí, pak by měl být při jednání přítomen tlumočník. Při komunikaci během obchodního jednání doporučujeme vyhnout se sarkasmu a hraničním tématům pro humor.

4.5 Doporučení

Kromě obeznámení se s cestovními a zdravotními charakteristikami cestování do teritoria se před cestou doporučuje seznámit se s maorskou problematikou, historií a reáliemi NZ.

4.6 Státní svátky

1. a 2. ledna Nový rok

6. února Waitangi Day

Březen/duben - Velikonoční svátky - Good Friday (Velký pátek) a Easter Monday (Velikonoční pondělí): pohyblivé datum

25. dubna ANZAC Day

5. června King's Birthday (narozeniny krále)

14. července Matariki

čtvrté pondělí v říjnu Labor Day (den práce)

25. prosinec Christmas Day (1. svátek vánoční)

26. prosinec Boxing Day (2. svátek vánoční)

Ve Wellingtonu, Aucklandu a Christchurch se slaví místní svátky.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Z hlediska českých vývozců na NZ trh je nejdůležitějším subjektem dovozce (distributor) s napojením na hlavní místní odběratele nebo dealery, který volí vlastní prodejní techniku dle místních zvyklostí pro daný druh zboží (vlastní dealerská síť, direct mailing apod.). Nelze podceňovat geografickou rozlehlost Nového Zélandu a přímé obchodní náklady zástupce, zejména náklady distribuce zboží. Největší místní dovozci zastupují zpravidla významné světové firmy a výběr vhodného partnera u nově zaváděných výrobků je složitý.

Česká firma může ustanovit vlastního agenta či zástupce nebo ustanovit jako zástupce místní registrovanou firmu. Pro prodej strojního zařízení, strojírenských technologií a komponentů lze doporučit spolupráci s místními inženýrskými firmami (engineering consultants), neboť v tomto ohledu je nutná těsná spolupráce s investorem na bázi řešení konkrétních projektů. I na Novém Zélandu zesiluje tlak konečných uživatelů na nákup zboží přímo z výrobních závodů. Řetězce supermarketů s potravinami a spotřebním zbožím (Woolworths apod.) a některé obchodní domy mají vlastní dovozní oddělení a užívají i vlastní značky (home brands, private brands) a přímé napojení na výrobu. Řada českých vývozců využívá napojení australských firem na NZ trh a uzavírá zastupitelské smlouvy s australskými partnery i pro Nový Zéland. S ohledem na geografickou vzdálenost mezi NZ a Austrálií je třeba zvážit vhodnost tohoto řešení a vzít do úvahy zastupitelskou smlouvu přímo s novozélandským subjektem. Pro dostupný kontakt s novozélandskými dovozci bez nutnosti cestovat na NZ je možno využívat významné evropské výstavní akce, které zástupci z Nového Zélandu pravidelně navštěvují. Seznamy dovozců/distributorů, prodejců mají k dispozici obchodní komory sídlící v nejdůležitějších novozélandských obchodních centrech, oborová sdružení, poradenské a marketingové firmy a konzultanti v oblasti průzkumu trhu.

Při dovozu jsou vyžadovány obchodní faktura, námořní nebo letecký konosament, balící listy - pokud zboží podléhá fyzické kontrole a celní deklaraci. Pro celní účely není předepsána žádná forma obchodní faktury, doprovodné doložky nebo další zvláštní doklady. Celní dozor provádí New Zealand Customs Department. Celní správa disponuje elektronickým systémem zpracování celních deklarací (New Zealand Customs' Casper Enhancements System), který byl uveden do provozu v polovině 90. let. Přes 90 % deklarací je vyřízeno automaticky a ve velmi krátké době. Podrobnější informace lze nalézt na webové adrese: www.customs.govt.nz Celní systém zahrnuje též povolovací řízení v případě dovozu produktů, které podléhají zvláštním zdravotnickým předpisům, a to včetně napojení na ministerstvo zemědělství a rybolovu a ministerstvo zdravotnictví. Novozélandský celní tarif je založen na harmonizovaném celním sazebníku CCC (Customs Co-operation Council) a bruselské nomenklatuře pro celní deklarace. Úhrada cla a daně je prováděna automaticky a je možno využít dvacetidenního odkladu platby. Pro správné určení deklarovaného zboží se doporučuje využít služeb kvalifikovaného celního agenta. Celní sazby jsou často nulové, u některého zboží jsou sazby 5 nebo 10 %. Nový Zéland poskytuje preferenční režim zemím s uzavřenou Dohodou o volném obchodu. V létě 2023 bude podepsána FTA EU - New Zealand, která přinese usnadnění vzájemného obchodu i pro české firmy.

Vývoz strategických zemědělských produktů kontrolují marketingové organizace NZ Dairy Board, NZ Apple and Pear Marketing Board, NZ Meat Producers Board, NZ Wool Board, NZ Fishing Industry Board, NZ Kiwifruit Board. Hlavním úkolem těchto organizací je asistence při uplatňování důležitých vývozních komodit na zahraničních trzích, vytváření jednotné marketingové strategie, propagace včetně zavádění obchodních značek na světový trh a kontrola kvality vyváženého zboží. Dairy Board, Apple and Pear Board a Kiwifruit Board si zachovávají monopolní postavení a realizují vývoz mléčných produktů, mléka, jablek, hrušek a kiwi. Ostatní udělují oprávnění k vývozu zahraniční firmám, u nichž je garance zabezpečení kvality a techniky vývozu. Získání licence je formální záležitost a nemá restriktivní charakter. Cílem je zamezení vytvoření špatného image NZ vývozců v zahraničí.

Nový Zéland je malou otevřenou ekonomikou, která si chrání svůj trh zejména v oblasti sanitární a fytosanitární.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zahraniční společnost, která si přeje podnikat na Novém Zélandu, musí být zaregistrována podle zákona o společnostech z roku 1993. a předkládat výroční účetní zprávu. Účetní zpráva musí obsahovat veškerou činnost společnosti - tedy i v zemi původu nebo jiných zemích.

- Dceřinná společnost (subsidiary) - separátní právní entita.
- Pobočka (branch) – registrována pro obchodní aktivity na NZ, není oddělená právní entita.

Právní formy společností určuje Partnership Act 1908 a Companies Act 1993. Obchodní činnost upravuje Fair Trading Act 1986. Všechny společnosti musí být zapsány v podnikovém (obchodním) rejstříku (Registrar of Companies) a od daňového úřadu (Inland Revenue Department) dostávají přiděleno daňové registrační číslo, tzv. IRD number.

Na Novém Zélandu je využíváno několik forem podnikání:

- společnosti s omezeným ručením - Limited (Ltd.) - naprosto převažující forma podnikání,
- společnosti s ručením neomezeným,
- partnerství (partnership), příp. partnerství s omezeným ručením (limited partnership),
- podniky jednotlivce (individual proprietors),
- trusty (trusts),
- joint ventures.

Zvláštním druhem činnosti je zástupce - agent. Pokud zahraniční firma ustanoví zástupce, jehož povinností je pouze získávat objednávky, zajišťovat sklad vzorků a poskytovat technickou pomoc novozélandským zákazníkům, nepovažuje se tato činnost za vykonávání obchodní činnosti novozélandským subjektem a činnost zástupce nepodléhá kontrole místních úřadů. Vzhledem k výše uvedeným podmínkám a objemu dodávek je pro české firmy praktičtější ustanovení agenta na komisionní bázi.

5.3 Marketing a komunikace

Doporučujeme využít zejména účast na specializovaných výstavách, a to ideálně opakovaně. Účast na velkých profesně zaměřených veletrzích, ať už v Austrálii tak na NZ, považujeme za vhodnou formu propagace a kontaktu s distributory při vstupu na novozélandský trh, ačkoliv náklady na pronájem výstavní plochy jsou velmi vysoké.

Doporučujeme věnovat velkou pozornost formální stránce veškerých propagačních materiálů, zejména jazykové správnosti ověřené rodilým mluvčím. Je třeba klást velký důraz na preciznost zpracování, správné používání odborných anglických výrazů a pravidelnou aktualizaci uveřejňovaných údajů na webových stránkách.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V rámci již dohodnuté FTA EU - NZ, k jejímuž podpisu dojde v létě 2023, je k IPR uvedeno, že jak NZ tak EU se budou řídit svými závazky v rámci WTO Agreement on Trade-Related Intellectual Property (TRIPs).

Novozélandské subjekty většinou vyžadují u obchodních smluv doložku, dle které se řídí smlouva novozélandským právem. Za kompromisní řešení je považováno ustanovení Mezinárodní arbitráže při Obchodní komoře v Paříži jako příslušné instituce k řešení sporu. Praktickým mimosoudním řešením je urovnání prostřednictvím právní kanceláře se specializací na obchodní právo. Na NZ neexistuje sdružení obchodních arbitrů nebo arbitrážní řízení při obchodních komorách, což zřejmě vyplývá z vysoké korektnosti a solidnosti obchodních vztahů. Novozélandští obchodní partneři jsou mezinárodně uznáváni jako čestní obchodníci plnící své závazky. Obdobně jako Austrálie i Nový Zéland patří mezi země, které ochranu práv duševního vlastnictví pečlivě střeží a dodržují. Za ochranu práv duševního vlastnictví je na Novém Zélandě zodpovědný Intellectual Property Office of New Zealand. Podrobnější informace o této problematice lze nalézt na následující webové stránce: www.iponz.govt.nz.

5.5 Trh veřejných zakázek

Vláda Nového Zélandu vydává přibližně 42 mld. NZD na veřejné zakázky, zhruba 18% HDP, a nakupuje širokou škálu zboží a služeb od dodavatelů třetích stran. Účast zahraničních subjektů na vládních zakázkách je možná vzhledem k tomu, že Nový Zéland přistoupil v srpnu 2016 k mezinárodní Dohodě o zadávání veřejných zakázek v rámci WTO (GPA - Government Procurement Agreement). Pro českého dodavatele je však přímá účast značně komplikovaná. Důležitým článkem v nabídkovém řízení je v tomto případě vlastní zastoupení, místní zástupce, pověřená inženýrská firma apod.

Veřejné zakázky jsou uveřejňovány na GETS (Government Electronic Tender Service) jako budoucí příležitosti (Future Procurement Opportunities) nebo lze vyhledat již probíhající nebo minulé tendrové zakázky. Když ministerstva uzavírají smlouvy s dodavateli, existují konkrétní zásady, které musí být dodrženy během trvání smlouvy. Mezi tyto zásady obvykle patří: Security Policy for Contractors and Consultants Supplier Code of Conduct 2019 ICT Acceptable Use Policy 2020.

Ministerstva mohou pozměnit nebo doplnit zásady, které musí dodavatelé dodržovat (zejména pokud v projektu existují konkrétní požadavky (např. práce s dětmi nebo jinými zranitelnými osobami)). Zvýšit šance na výhru veřejné zakázky lze skrze kontakt s dalšími dodavateli a konzultanty, kteří již obchodují s vládou. Zkušenosti s veřejnými zakázkami na NZ lze získat i při práci jako subdodavatel pro společnost, která již má probíhající projekty s vládou NZ. Rady lze čerpat i ve skupině MFAT Suppliers and Consultants Group na LinkedIn. Tato skupina a její podskupiny propojuje současné dodavatele a mezinárodní profesionály a specialisty. MFAT také poskytuje vysvětlení pro neúspěšné uchazeče o veřejnou zakázku, to má sloužit ke zlepšení budoucích nabídek. Všechny tendry na Novém Zélandu lze nalézt na webové stránce: www.gets.govt.nz, kde se lze zdarma zaregistrovat a získat podrobné informace.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební styk v obchodních vztazích probíhá výhradně na úrovni podnikatelských subjektů. V obchodních kruzích je zvykem bezpodmínečně plnit všechny smluvní podmínky včetně plateb. Nejpoužívanějším nástrojem platebního styku je bankovní akreditiv. Platební morálka je velmi dobrá. Standardní podmínky a průměrná doba splatnosti faktur a jejich proplácení na Novém Zélandu jsou 30 dní. Většina společností platí účty 20. dne každého měsíce a u větších společností tomu tak obvykle bývá. Malé a střední podniky mají tendenci platit sporadicky; to může být denně, týdně nebo kdykoli chtějí. Z tohoto důvodu je velmi důležité zdokumentovat platební cyklus pro pozdější použití, pokud faktura zůstane nezaplacená. Vyžadovat zálohu v průmyslových odvětvích, jako jsou kreativní, profesionální služby, stavebnictví a zdravotnictví je běžné. Pokud máte solidní úvěrové postavení, můžete zvážit žádost o zálohu případ od případu nebo i o platbu předem.

Na Novém Zélandu existuje mnoho agentur pro vymáhání pohledávek, mnoho z nich pracuje na principu „žádná výhra, žádný poplatek“, ale jejich poplatky mohou být vysoké, pokud dlužník zaplatí. Spolupráce s právníkem při vymáhání vašeho dluhu může být nákladná. Máte-li pochybnosti, že dlužník může dluh splácet, spolupráce s právníkem není nejlepší volba, protože zaplatíte vysokou částku za jeho služby i přes to, že vymáhaná pohledávka nebude zaplacená.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

V souvislosti s Covid-19 doporučujeme sledovat webové stránky NZ Immigration. Níže jsou obecně platné informace nezohledňující mimořádná opatření.

K cestě na NZ je třeba cestovní pas ČR s platností o 3 měsíce delší, než je doba pobytu na NZ. Češi mohou pobývat na NZ za účelem turistiky po dobu 90 dní bez víza. Od 1. 10. 2019 je pro cestující, kteří spadají do bezvízového režimu pro krátkodobý pobyt (tj. včetně občanů ČR) povinné zajištění tzv. New Zealand Electronic Travel Authority – NZeTA. NZeTA je možné zajistit pouze elektronicky, prostřednictvím zvláštní aplikace nebo na webové stránce www.immigration.govt.nz/nzeta. Zpracování žádosti je do 72 hodin a NZeTA je platné 2 roky. Poplatek 17,- NZD za podání žádosti přes mobilní aplikace, součástí je i poplatek na podporu turistiky (IVL), který činí 35,- NZD. MZV ČR upozorňuje, že existence bezvízové dohody není zárukou automatického povolení vstupu na NZ. Od 11/2019 přešly NZ úřady na eVisas, tj. udělování elektronických víz bez vylepování štítku do cestovních dokladů. O pobyt nad 3 měsíce Češi žádají o udělení Visitors Visa na velvyslanectví NZ v Berlíně.

Dne 11. 10. 2004 byla v Praze podepsána Dohoda o programu pracovní dovolené mezi ČR a NZ (Working Holiday Scheme). Entrepreneur Work Visa, nahradila Long term business visa, mají přilákat více podnikatelů na Nový Zéland. Podmínka: kapitál minimálně 100 tis. NZD a v minulých pěti letech neprodělat bankrot.

Doprava: Na Novém Zélandu můžete legálně řídit až 12 měsíců, pokud máte mezinárodní řidičský průkaz (IDP) v angličtině a současně původní národní řidičský průkaz. Na Novém Zélandu jezdí vozidla po levé straně silnice. Běžná je autobusová doprava a velká města mají příměstskou železniční dopravu. Funguje zde UBER. Pronájem vozidla přes autopůjčovny je na NZ velice běžné. Ubytování lze rezervovat online. Doporučení: cestovat do NZ jen s kreditní/debetní kartou. NZ nepatří mezi zdravotně riziková teritoria, není předepsáno žádné očkování. Doporučujeme chránit si pokožku před ostrým sluncem krémem proti slunci a pokrývkou hlavy.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání občanů z ČR na Novém Zélandu je možné pouze na základě příslušných víz. Dále má ČR s NZ uzavřenou smlouvu Working Holiday Visa, která zajišťuje pro rok 2023 celkem 2400 míst pro české občany mezi 18-35 lety, kteří na NZ mohou zůstat po dobu jednoho roku. Mzda se liší podle typu zaměstnání, minimální mzda pro dospělého člověka je 22,70 NZD/hodina.

Základní informace o zaměstnávání a pracovních místech jsou k dispozici na [této stránce](#)

Na této webové stránce www.immigration.govt.nz/migrant najdete následující informace:

- Informace o možnosti zaměstnání imigrantů
- Informace pro zájemce o dočasné zaměstnání
- Studium a práce
- Pracovní prázdniny pro mladé lidi ve věku od 18 do 35 let

5.9 Veletrhy a akce

Careers Expo Wellington (zaměstnání, kariéra): červen 2023

Comms Connect, Christchurch (komunikační technologie): červen 2023

International Conference on Computer, Communication and Information Sciences, and Engineering ICCISE, Auckland, prosinec 2023, 2024

Fine Food New Zealand, Auckland (pohostinství): červen 2023

Fieldays, Hamilton (zemědělství, technologie): červen 2023, 2024

Auckland New Zealand Fashion Week (design, móda): srpen 2023

Canterbury Home Show, Christchurch (domácnost): říjen 2023, 2024

Go Green Expo (životní prostředí), Christchurch. srpen 2023

Go Green Expo (životní prostředí), Hawke's Bay, 14.-15 říjen 2023

Go Green Expo, Wellington (životní prostředí): listopad 2023, 2024

Go Green Expo, Auckland, 6.-7. dubna 2024

Veletrhy zaměřené na design a módu:

1. NZ Hair & Beauty Expo in Auckland (June 17-18, 2023)
2. Waikato Wedding Expo in Hamilton (June 25, 2023)
3. New Zealand Fashion Week (NZFW) in Auckland (August 29 - September 2, 2023)
4. Women's Lifestyle Expo (WLE) in New Plymouth (September 16-17, 2023)
5. Women Lifestyle Expo in Christchurch (October 7-8, 2023)
6. Womens Lifestyle Expo Tauranga (November 11-12, 2023)

Veletrhy se zaměřením na stavebnictví, zahrady a domy:

1. CONZTRUCT, Hamilton a Auckland, největší stavební veletrh v zemi
2. BuildNZ, Auckland
3. Auckland South Home Show in Manukau Heads, přehlídka vybavení domů, zahrad a souvisejících služeb
4. Home & Leisure Show, Christchurch, největší veletrh domů a vybavení
5. Marlborough Home & Garden Show, Blenheim

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Canbeře Adresa:

Adresa: 8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606

tel: +61 2 6290 1386

e-mail: canberra@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/canberra

obchodně-ekonomický úsek: commerce_canberra@mzv.cz

konzulární oddělení: consular_canberra@mzv.cz

Působnost úřadu a konzulární obvod: pro Australské společenství, Nový Zéland, Republika Fidžijských ostrovů, Republiku Vanuatu, Šalamounovy ostrovy, Nezávislý stát Samoa, Království Tonga a Cookovy ostrovy

Generální konzulát ČR v Sydney

Adresa: 169 Military Rd, Dover Heights, NSW 2030

tel: +61 2 9581 0111

e-mail: sydney@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/sydney

konzulární oddělení: consular_sydney@mzv.cz

Působnost úřadu a konzulární obvod: pro Australské společenství, Nový Zéland, Republika Fidžijských ostrovů, Republiku Vanuatu, Šalamounovy ostrovy, Nezávislý stát Samoa, Království Tonga a Cookovy ostrovy

Realizátor projektů PROPEA v Austrálii

Aducid Ltd Pty

Petr Balcárek - výkonný ředitel

e-mail: petr.balcarek@aducid.com

CzechTrade Sydney

Alice Fibirová - ředitelka

Adresa: 169 Military Rd, Dover Heights, NSW 2030

tel: +61 474 135 224

e-mail: alice.fibirova@czechtrade.cz

web: www.czechtrade-australia.com

Honorární generální konzulát Auckland

Gregory Shanahan – honorární generální konzul pro Severní ostrov NZ

Adresa: Level 1, 110 Customs Street West, 1010 Auckland, New Zealand

Poštovní adresa: P.O.Box 106-740, 1010 Auckland, New Zealand

Tel: +64 9 306 5883

Fax: +64 9 300 3197

e-mail: auckland@honorary.mzv.cz

Honorární generální konzulát ČR v Aucklandu zpracovává v rámci své kompetence konzulární a obchodně-ekonomickou agendu pro Severní ostrov Nového Zélandu.

Provozní hodiny úřadu: pondělí - pátek 09.00 - 17.00 hod.

Honorární konzulát ČR Queenstown

Lada Nobilisová - honorární konzulka pro Jižní ostrov NZ

Adresa: 11-17 Church St., 3rd floor, 9300 Queenstown

Tel: +64 21 264 5227

e-mail: queenstown@honorary.mzv.cz

Provozní hodiny úřadu: středa 14.00-16.00

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Národní směrové číslo (country code) Nového Zélandu je +64. Celá telefonní síť v zemi využívá osmimístných místních telefonních čísel. Existují čtyři oblastní směrová čísla (area codes):

3 – Christchurch, Dunedin

4 – Wellington, Upper Hutt, Lower Hutt

6 – New Plymouth, Palmerston North

7 – Hamilton, Rotorua

9 – Auckland

Důležitá telefonní čísla:

· Univerzální pohotovostní číslo Nového Zélandu: 111

· Výhradně v případech nouze, tj. ohrožení zdraví a života, se udržuje konzulární pohotovost na telefonním čísle: +61 411 895 954 (Generální konzulát ČR v Sydney)

· Linka vízového oddělení novozélandského imigračního oddělení fungující od pondělí do pátku mezi 8:00 a 22:00 místního času: 0508 558 855 (v případě volání z Nového Zélandu) a +64 9 914 4100 (v případě volání mimo Nový Zéland)

· Linka exportního oddělení: +0800 824 605, email: exports@mfat.govt.nz

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Server státní správy NZ: www.govt.nz
Server vlády NZ: www.beehive.govt.nz
Oficiální stránky premiérky NZ: www.dpmc.govt.nz
Ministerstvo zahraničních věcí a obchodu NZ: www.mfat.govt.nz
Ministerstvo vnitra NZ: www.dia.govt.nz
Ministerstvo obchodu, inovací a zaměstnaní NZ: www.mbie.govt.nz
Ministerstvo pro ekonomický vývoj NZ: www.med.govt.nz
Ministerstvo financí NZ: www.treasury.govt.nz
Ministerstvo dopravy NZ: www.transport.govt.nz
Ministerstvo pro primární průmyslová odvětví (zemědělství) NZ: mpi.govt.nz
Oddělení regionálního vývoje NZ: www.growregions.govt.nz
Ministerstvo pro digitální ekonomiku a komunikaci NZ: www.digital.govt.nz
Ministerstvo životního prostředí NZ: www.environment.govt.nz
Ministerstvo zdravotnictví NZ: www.health.govt.nz
Ministerstvo obrany NZ: www.defence.govt.nz
Ministerstvo školství NZ: www.education.govt.nz
Oddělení státního pokladníka NZ: www.treasury.govt.nz
Ministerstvo sociálních věcí NZ: www.publicservice.govt.nz

Delegace Evropské unie na NZ: https://eeas.europa.eu/delegations/new-zealand_en
Agentura na podporu zahraničního obchodu New Zealand Trade and Enterprise: www.nzte.govt.nz
Czech Australian New Zealand Association: www.canza.cz
Obchodní rada Nového Zélandu v Dubai: www.nzbc.me
Evropsko-novozezélandská obchodní rada: www.nzebc.org.nz
Auckland Chamber of Commerce: www.aucklandchamber.co.nz
Wellington Regional Chamber of Commerce: www.wgtn-chamber.co.nz
Export New Zealand: www.exportnz.org.nz
Canterbury Employers' Chamber of Commerce: www.cecc.org.nz
Daňová správa: www.ird.govt.nz
Federální celní správa: www.customs.govt.nz
Informace o novozezélandských zákonech: www.legislation.govt.nz
New Zealand Law Society: www.nz-lawsoc.org.nz
Financial Market Authority NZ: www.fma.govt.nz
Novozezélandský statistický úřad: www.stats.govt.nz

Czech – New Zealand Business Association, Michal Kadlec – výkonný ředitel: tel. +64 9 476 7789, e-mail: m.kadlec@businexnz.com, info@cnzba.co.nz

Informace o vízech a žádostech pro jejich žadatele je možné zajistit prostřednictvím Visa Verification Service: <https://www.immigration.govt.nz/about-us/our-online-systems/visa-verification-service>.

Zpravodajské zdroje Novém Zélandu:
NZ Herald: www.nzherald.co.nz
Stuff NZ: www.stuff.co.nz